

OCENIANIE UCZNIÓW W KSZTAŁCENIU ZINTEGROWANYM W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ŚW. MAKSYMILIANA KOLBEGO W TERESINIE

Wewnątrzszkolne ocenianie uczniów Szkoły Podstawowej im. św. Maksymiliana Kolbego w Teresinie zgodnie z założeniami reformy opiera się na Podstawach Programowych MEN, oraz na programach:

- „Razem w szkole” Wydawnictwa WSiP /klasa I i II /
- „Program nauczania dla I etapu edukacji wczesnoszkolnej” Wydawnictwa Nowa Era /klasa III./

Uczniowie podlegają dwóm rodzajom oceniania:

- Ocenianie okresowe: śródroczne i roczne
- Ocenianie bieżące, podczas zajęć.

OCENA OKRESOWA

Uczniowie otrzymują dwukrotnie ocenę ze wszystkich edukacji i zachowania (klasyfikowanie śródroczne i roczne). W klasach I – III oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne z zajęć edukacyjnych są **ocenami opisowymi**

Klasyfikowanie śródroczne polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia i ustaleniu jednej opisowej oceny klasyfikacyjnej oraz oceny zachowania. Ocenę śródroczną zamieszcza się w karcie oceny opisowej.

Klasyfikowanie roczne polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia w danym roku szkolnym i ustaleniu jednej opisowej oceny klasyfikacyjnej oraz oceny zachowania.

OCENIANIE BIEŻĄCE

W ocenie bieżącej uczeń otrzymuje potwierdzenie tego, co poprawnie wykonał, co osiągnął, w czym jest dobry, oraz wskazówki - co należy poprawić, udoskonalić, nad czym jeszcze powinien pracować.

BIEŻĄCE POSTĘPY UCZNIÓW MIERZY SIĘ STOSUJĄC NASTĘPUJĄCĄ SKALĘ PUNKTÓW:

6 punktów- brawo, robisz duże postępy, osiągasz doskonałe wyniki.

Uczeń bardzo dobrze opanował dany materiał, nie popełnia błędów w sprawdzanej pracy; prace wykonuje samodzielnie, wykazuje się pomysłowością i własną inicjatywą; wiadomościami i umiejętnościami wykracza poza program, wykonuje prace dodatkowe samodzielnie i bardzo starannie; posiada bogaty zasób słów.

5 punktów- osiągasz bardzo dobre wyniki.

Uczeń bardzo dobrze opanował dany zakres materiału, rzadko popełnia błędy, pracuje samodzielnie, w szybkim tempie, jest dokładny, staranny i systematyczny, aktywnie uczestniczy w lekcji.

4 punkty -*pracujesz i osiągasz dobre wyniki w nauce.*

Uczeń opanował dobrze dany zakres materiału, popełnia mało błędów, jest staranny i dokładny, bierze udział w lekcji, pracuje samodzielnie, ale zdarzają mu się pomyłki.

3 punkty- *osiągasz wyniki wystarczające. Musisz postarać się o zwiększenie ilości zdobytych punktów.*

Uczeń opanował dany zakres materiału, ale popełnia sporo błędów, jest staranny i dokładny, pracuje niesystematycznie i jest mało samodzielny.

2 punkty- *niestety, osiągasz wyniki słabe, niewystarczające. Myślę jednak, że stać Cię na osiągnięcie lepszych wyników.*

Uczeń ma duże braki w opanowaniu materiału, jego wiedza na dany temat jest niewielka, pracuje niesystematycznie, wymaga pomocy nauczyciela.

1 punkt- *osiągasz wyniki poniżej wymagań. Zastanów się, co należy zrobić, aby podnieść ilość zdobytych punktów.*

Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianym programem, nie zna podstawowych pojęć, jest bierny podczas zajęć, nie odrabia prac domowych lub nie jest przygotowany do lekcji.

KRYTERIA OCEN PRAC PISEMNYCH W KLASACH 1-3

Pismo

- prawidłowa konstrukcja liter, prawidłowy kształt i układ elementów w budowie liter
- prawidłowe łączenie liter
- właściwa proporcjonalność (zagęszczanie liter w wyrazie i wyrazów w zdaniu)
- jednolite pochylenie liter w wyrazach
- estetyka pisma

Pisanie z pamięci i ze słuchu

Błędy zasadnicze

- błędy zasadnicze ó, u, rz, ź, h , ch
- pisownia wyrazów wielką literą
- prawidłowy zapis zdania: wielka litera na początku i kropka na końcu zdania brak całego wyrazu z ortogramem

Błędy drugorzędne

- zmiękczenia
- pisownia nie z czasownikiem, przymiotnikiem, rzeczownikiem, przysłówkiem
- zakończenia typu :ą, ął
- pisownia rozdzielna wyrazów
- wyrazy z ; ą, ę, om, en

- pisownia i, j
- ubezdźwiecznienia
- niewłaściwy podział wyrazów na sylaby - przenoszenie wyrazów

Błędy trzeciorzędne

- omyłka: zgubione litery, elementy liter: ogonki, przecinki, kreski
- brak przecinka lub innego znaku interpunkcyjnego w środku zdań

Dwa błędy drugorzędne należy traktować jak jeden błąd zasadniczy, a dwie omyłki jak jeden błąd drugorzędny.

Punktacja:

Bez błędnie	6 punktów
1 błąd ortograficzny	5 punktów
2-3 błędy ortograficzne	4 punkty
4-5 błędów ortograficznych	3 punkty
6-7 błędów ortograficznych	2 punkty
8 i więcej błędów ortograficznych	1 punkt

SPRAWDZIANY W KLASACH 1-3 OCENIANE SĄ NASTĘPUJĄCO:

Za poprawnie wykonane zadania uczeń otrzymuje przewidzianą w arkuszu sprawdzianu liczbę punktów. Ocena wiadomości i umiejętności w danej dziedzinie wiedzy jest zgodna z 6-punktową skalą punktową.

I tak:

- 100 % poprawnych odpowiedzi.....6 punktów
- 99-90% poprawnych odpowiedzi.....5 punktów
- 89-75% poprawnych odpowiedzi.....4 punkty
- 74-60% poprawnych odpowiedzi.....3 punkty
- 59-40% poprawnych odpowiedzi.....2 punkty
- 39- 0% poprawnych odpowiedzi1 punkt

PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW PO 1, 2, 3 KLASIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ (W UJĘCIU OGÓLNYM)

KLASA 1

I. Edukacja polonistyczna

Umiejętności społeczne warunkujące porozumiewanie się i kulturę języka	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Słucha wypowiedzi dzieci i dorosłych. • Stara się zrozumieć wypowiedzi innych. • Wypowiada się na temat własnych przeżyć, wydarzeń z życia, ilustracji, czytanych i słuchanych tekstów. • Uczestniczy w rozmowach na tematy dotyczące zainteresowań, doświadczeń i przeżyć oraz literatury. • Rozmawia w kulturalny sposób i stosuje zwroty grzecznościowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uważnie słucha dzieci i dorosłych. • Rozumie wypowiedzi innych. • Wypowiada się poprawnie gramatycznie. • Stosuje w mowie elementy techniki języka mówionego (tempo, pauza, intonacja...).
Umiejętności w zakresie czytania i pisania	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Czyta ze zrozumieniem symbole, piktogramy, znaki informacyjne, tabelki, schematyczne rysunki, wykresy wynikające z realizowanych treści. • Zna wszystkie litery alfabetu. • Słucha w skupieniu czytanych tekstów literackich. • Czyta i rozumie proste, krótkie teksty. • W miarę możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela. • Pisze poprawnie litery, wyrazy, zdania i stara się uwzględniać właściwy kształt liter, poprawne ich łączenie oraz równomierne położenie i jednolite pochylenie. • Przepisuje litery, wyrazy, zdania zapisane za pomocą liter pisanych i drukowanych. • Pisze z pamięci proste wyrazy i krótkie zdania. • Zna określenia: głoska, litera, sylaba, wyraz, zdanie i posługuje się nimi ze zrozumieniem. • Korzysta z podręczników, zeszytów ćwiczeń, zeszytów pod kierunkiem nauczyciela. 	<ul style="list-style-type: none"> • Słucha w skupieniu i ze zrozumieniem czytanych tekstów literackich. • Biegłe czyta ze zrozumieniem symbole, tabelki, schematyczne rysunki, wykresy wynikające z realizowanych treści. • Czyta płynnie krótkie teksty. • Czyta lektury wskazane przez nauczyciela. • Pisze kształtnie i starannie litery, wyrazy, zdania, uwzględniając właściwy kształt liter, poprawne ich łączenie oraz równomierne położenie i jednolite pochylenie. • Bezbłędnie i starannie przepisuje litery, wyrazy, zdania zapisane za pomocą liter pisanych i drukowanych. • Pisze z pamięci wyrazy i krótkie zdania zgodnie z wymową. • Potrafi samodzielnie korzystać z podręczników, zeszytów ćwiczeń, zeszytów.

Umiejętności w zakresie małych form teatralnych	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Bierze udział w zabawach teatralnych. • Przygotowuje proste rekwizyty. • Odtwarza z pamięci teksty dla dzieci. • Potrafi posługiwać się rekwizytami. 	<p>Aktywnie uczestniczy w zabawach teatralnych. Samodzielnie przygotowuje proste rekwizyty i się nimi posługuje.</p>

II. Edukacja muzyczna

Umiejętności w zakresie odbioru muzyki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Śpiewa piosenki jednogłosowe indywidualnie i zespołowo. • Słucha utworów muzycznych i niektóre z nich rozpoznaje. • Wyraża swe doznania różnymi sposobami. • Wie, że muzykę zapisuje się za pomocą znaków notacji muzycznej. • Kulturalnie zachowuje się podczas koncertu. • Wie, jak zachować się w czasie śpiewania hymnu państwowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Z uwagą i zaangażowaniem słucha utworów muzycznych i je rozpoznaje. • Wykonuje staranne ilustracje do wysłuchanej muzyki. • Bezbłędnie odtwarza melodie poznanych piosenek. • Chętnie akompaniuje do piosenek na różnych instrumentach perkusyjnych.

III. Edukacja plastyczna

Umiejętności w zakresie percepcji sztuki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystuje narzędzia multimedialne. • Wypowiada się w różnorodnych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni, prezentując sceny np. z życia rodzinnego i szkolnego. 	
Umiejętności w zakresie ekspresji przez sztukę	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Chętnie podejmuje różnorodne działania związane z edukacją plastyczno-techniczną. • Rozpoznaje i nazywa barwy. • Posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, faktura. • Przedstawia różnymi środkami i technikami plastycznymi barwne kompozycje. • Koloruje obrazki, uzupełnia je nalepkami zgodnie z instrukcją. • Ilustruje sceny realne i fantastyczne inspirowane 	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi wypowiedzieć się na temat wykonanej przez siebie pracy. • Sprawnie posługuje się różnymi środkami i technikami plastycznymi • Sprawnie tnie papier po liniach.

<p>wyobraźnią, literaturą, muzyką, otoczeniem społecznym i przyrodniczym.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykonuje proste projekty plastyczne w zespole. • Wykonuje i wykorzystuje proste rekwizyty. • Tworzy przedmioty charakterystyczne dla regionu, w którym mieszka. • Tnie papier po liniach. • Projektuje i wykonuje różnorodne formy użytkowe 	
Umiejętności w zakresie recepcji sztuki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Stara się właściwie organizować swoje stanowisko pracy. • Porządkuje miejsce pracy po zakończeniu działania. • Korzysta z dostępnych mu nowych technologii informacyjnych. • Rozsądnie korzysta z telewizji i komputera. • Rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę i krótko wypowiada się na ich temat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Swobodnie wypowiada się na temat wybranych dziedzin sztuki. • Właściwie organizuje swoje stanowisko pracy.

IV. Edukacja społeczno-przyrodnicza

Umiejętności społeczne	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Ocenia postępowanie swoje i innych, potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe. • Rozumie, że należy mówić prawdę. • Właściwie reaguje na sygnały alarmowe, sytuacje niebezpieczne. • Dbą o dobro własne i innych. • Buduje pozytywny obraz samego siebie. • Przeżywa satysfakcję z własnego działania i osiągniętych wyników. • Wykazuje poczucie przynależności do rodziny, społeczności szkolnej, lokalnej. • Przestrzega przepisów i zasad bezpieczeństwa w szkole, domu, na ulicy..., wie, gdzie można organizować zabawy. • Podejmuje próby samooceny. • Wykazuje szacunek i zrozumienie dla innych osób. • Szanuje pracę własną i innych, wie, że pieniądze otrzymuje się za pracę. • Rozumie, że należy dostosowywać swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny. • Podejmuje zadania wymagające troskliwości i opiekuńczości. 	<ul style="list-style-type: none"> • Trafnie ocenia postępowanie swoje i innych. • Dokonuje samooceny. • Wie, jak należy się zachować w sytuacji zagrożenia ze strony innych ludzi. • Chętnie i zgodnie współpracuje z rówieśnikami i z dorosłymi.

<ul style="list-style-type: none"> • Akceptuje różnice między ludźmi, uczy się zachowań tolerancyjnych i szacunku dla odmienności. • Uczy się, jak właściwie się zachowywać w sytuacji zagrożenia ze strony innych ludzi. • Wie, do kogo zwrócić się o pomoc. • Współpracuje z innymi w różnych sytuacjach. • Zna status swojej miejscowości (wieś, miasto). • Zna zawody osób, które mogą pomóc w trudnych i niebezpiecznych sytuacjach. • Zna swoją narodowość i symbole narodowe oraz rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej. • Wie, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie. 	
Umiejętności w zakresie postrzegania przyrody	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje powszechnie znane rośliny i zwierzęta w różnych środowiskach przyrodniczych. • Potrafi wymienić sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku. • Potrafi wymienić podstawowe warunki niezbędne do życia zwierzętom i roślinom. • Zna zasady prowadzenia prostych hodowli i upraw. • Wie, jaką rolę odgrywają w środowisku zwierzęta. • Potrafi wymienić zagrożenia dla środowiska ze strony człowieka i dla człowieka ze strony środowiska przyrodniczego. • Wie, jak postępować ze zwierzętami domowymi i dzikimi i jak im pomagać w różnych porach roku. • Zna zasady segregowania śmieci; wie, dlaczego należy korzystać z opakowań ekologicznych. • Chroni przyrodę i właściwie zachowuje się w lesie, w parku itp. • Rozumie potrzebę oszczędzania wody. • Wie, jakie znaczenie ma woda dla ludzi, zwierząt oraz roślin. • Rozróżnia rodzaje opadów w różnych porach roku. • Potrafi obserwować pogodę i prowadzić obrazkowy kalendarz pogody. • Rozumie komunikaty meteorologiczne podawane w radiu i telewizji. • Ubiera się stosownie do panujących warunków atmosferycznych. • Nazywa zjawiska charakterystyczne dla różnych pór roku. • Wie, jak zachować się w sytuacjach wywołanych groźnymi zjawiskami atmosferycznymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielnie prowadzi proste hodowle. • Segreguje śmieci. • Uzasadnia potrzebę oszczędzania wody. • Wie, że należy szanować przyrodężywioną i nieożywioną. • Zna nazwy niektórych roślin i zwierząt chronionych.

V. Edukacja matematyczna

Umiejętności w zakresie czynności umysłowych	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy i klasyfikuje zbiory. • Układa elementy rosnąco i malejąco oraz je numeruje; określa obiekty poprzednie i następne w danej serii. • Dąży do wykonania rozpoczętego zadania. • Rozumie i określa kierunki w przestrzeni. • Wyprowadza kierunki od siebie i innych osób. • Dostrzega symetrię i rysuje drugą połowę danej figury lub przedmiotu. • Dostrzega różnice w wielkości obiektów. • Umie dokończyć wzór szlaczka. • Rozwiązuje zadania jednodziałaniowe z treścią i stosuje zapis cyfrowy oraz znaki działań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonuje i kończy rozpoczęte zadanie. • Sprawnie wykonuje ćwiczenia mające na celu określenie kierunków, stosunków przestrzennych, wskazanie cech wielkościowych. • Rozumie i sprawnie rozwiązuje zadania tekstowe.
Umiejętności w zakresie liczenia i sprawności rachunkowej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Przelicza zbiory w zakresie 20, korzystając z konkretów lub rysunków; porównuje liczby. • Liczy kolejno i wstecz w zakresie 20. • Wymienia liczebniki porządkowe w zakresie 20. • Zapisuje liczby cyframi w zakresie 10. • Wyznacza sumy i różnice w zakresie 10, operując konkretami. • Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10. • Wykorzystuje dodawanie i odejmowanie w sytuacjach życiowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10, także w pamięci. • Posługuje się liczebnikami porządkowymi w zakresie 20.
Umiejętności w zakresie dokonywania pomiarów	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Mierzy długości (różnymi miarkami), ilości płynów (dowolną miarką), masy (wagą). • Zna pojęcia: <i>centymetr, kilogram, litr, godzina</i>. • Posługuje się kalendarzem, nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku. • Rozpoznaje godziny na zegarze. • Porównuje wyniki pomiarów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie i stosuje w praktyce pojęcia: <i>centymetr, kilogram, litr, godzina</i>. • Oblicza upływ czasu na zegarze (pełne godziny).
Umiejętności w zakresie obliczeń pieniężnych	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Zna monety i banknoty, będące obecnie w obiegu. • Posługuje się pieniędzmi (do 10 zł). 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie posługuje się pieniędzmi (do 10 zł). • Potrafi zaplanować zakupy.

- Zna pojęcie długu i wie, że trzeba go spłacić.

VI. Zajęcia praktyczno-techniczne

Umiejętności w zakresie wychowania technicznego	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej siły natury. • Wykonuje proste zabawki napędzane siłami natury. • Ma elementarną wiedzę z zakresu techniki niezbędnej w jego życiu. • Zna ogólne zasady działania niektórych urządzeń domowych. • Projektuje i wykonuje różnorodne płaskie i przestrzenne formy użytkowe, korzysta z różnorodnych przedmiotów i materiałów dostępnych w otoczeniu. • W miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu. • Potrafi powiedzieć, jak działa wybrane urządzenie domowe.
Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Organizuje swoje miejsce pracy. • Porządkuje miejsce pracy po zakończeniu działań. • Bezpiecznie korzysta z urządzeń technicznych. • Bezpiecznie posługuje się materiałami i narzędziami. • Przestrzega przepisów i zasad bezpieczeństwa w szkole, w domu, na ulicy. • Wie, jak bezpiecznie korzystać ze środków komunikacji. • Wie, jakie zasady obowiązują pieszych poruszających się po drogach. • Wie, jak bezpiecznie korzystać z roweru. • Wie, jak należy się zachować w sytuacji wypadku. • Właściwie reaguje na sygnały alarmowe, sytuacje niebezpieczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ma świadomość konieczności właściwej organizacji pracy. • Rozumie, że jako uczestnik ruchu drogowego, jest obowiązany przestrzegać zasad bezpieczeństwa.

VII. Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

Umiejętności w zakresie sprawności fizycznej	
podstawowe	ponadpodstawowe

<ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne i proste układy taneczne. • Uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie konieczność rozwijania sprawności fizycznej.
Umiejętności dotyczące treningu zdrowotnego	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje ruchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe. • Pokonuje przeszkody, skacze, biega. • Wykonuje ćwiczenia równoważne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie pokonuje tor przeszkód.
Umiejętność i w zakresie sportu i wypoczynku	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Rzuca i chwytą, kozłuje i toczy piłkę, rzuca do celu. • Bierze udział w grach i zabawach ruchowych. • Uczestniczy w wycieczkach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uprawia wybraną dyscyplinę sportową. • Zna zalety aktywnego wypoczynku.
Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny osobistej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych. • Stara się prawidłowo siedzieć w ławce i przy stole. • Wie, jak zapobiegać chorobom. • Rozumie, że należy przestrzegać zasad higieny i właściwie się odżywiać. • Wie, że nie wolno samodzielnie zażywać żadnych leków ani korzystać z różnych środków chemicznych. • Akceptuje różnice między ludźmi, przejawia szacunek dla ich odmienności. • Podejmuje wobec innych osób zadania, wymagające troskliwości i opiekuńczości. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dbą o prawidłową postawę ciała w każdej sytuacji. • Chętnie uczestniczy w działaniach mających na celu zapobieganie chorobom i promowanie zdrowego stylu życia.

KLASA 2

I. Edukacja polonistyczna

Umiejętności społeczne warunkujące porozumiewanie się i kulturę języka	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Słucha wypowiedzi innych oraz tekstów czytanych przez nauczyciela i kolegów i je rozumie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Czyta poprawnie, płynnie, wyraziście ze zrozumieniem krótkie teksty. • Sprawnie korzysta z różnych źródeł wiedzy

<ul style="list-style-type: none"> • Czyta głośno i po cichu ze zrozumieniem różne krótkie teksty. • Korzysta z biblioteki. • Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, np. z podręczników, materiałów pomocniczych, encyklopedii, słowników... • Rozpoznaje teksty użytkowe, np. zawiadomienia, listy do bliskich, życzenia z różnych okazji, zaproszenia. 	<p>i informacji, np. z podręczników, albumów, encyklopedii, słowników...</p>
Umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstu	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Systematycznie poszerza zakres słownictwa. • Wyodrębnia w utworze osoby, zdarzenia oraz fragmenty tekstu i zdania na określony temat. • Recytuje wiersze z uwzględnieniem: intonacji, siły głosu, tempa, pauz. • Czyta krótkie teksty o życiu dzieci w innych krajach. • Korzysta pod kierunkiem nauczyciela z podręczników, ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych. • Czyta lektury wskazane przez nauczyciela. 	<ul style="list-style-type: none"> • Czyta krótkie teksty wybrane przez siebie. • Samodzielnie korzysta z podręczników, ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych. • Czyta lektury i wyczerpująco wypowiada się na temat ich treści.
Umiejętności w zakresie tworzenia wypowiedzi	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy kilkuzdaniowe ustne i pisemne wypowiedzi na określony temat. • Dbą o kulturę wypowiedzi; stosuje zwroty grzecznościowe. • Stawia pytania związane z wydarzeniami z życia, własnymi zainteresowaniami, czytаныmi i wysłuchanymi tekstami, oglądanymi sztukami teatralnymi... • Zna alfabet, potrafi wskazać różnicę między głoską i literą. • Dzieli wyrazy na sylaby. • Wyróżnia wyrazy w zdaniach i zdania w tekście. • Pisze czytelnie, płynnie wyrazy i zdania, z uwzględnieniem właściwego kształtu liter, poprawnego ich łączenia, jednolitego nachylenia oraz właściwego rozmieszczenia. • Przepisuje teksty z podręcznika, tablicy i innych źródeł. • Pisze z pamięci i ze słuchu krótkie teksty, dba o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną (w podstawowym zakresie). • W miarę możliwości samodzielnie wykonuje prace domowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielnie tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat. • Bezbłędnie przepisuje krótkie teksty z podręcznika, tablicy i innych źródeł. • Poprawnie pisze z pamięci i ze słuchu. • Samodzielnie wykonuje prace domowe.

II. Edukacja muzyczna

Umiejętności w zakresie odbioru muzyki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Śpiewa piosenki zbiorowo z zastosowaniem zmian tempa, artykulacji i dynamiki.• Wykonuje inscenizacje piosenek i zabaw przy muzyce.• Potrafi zatańczyć wybrane układy taneczne (krakowiak, polka).• Wykonuje i interpretuje ruchem zmiany dynamiczne słuchanych utworów muzycznych.• Rozróżnia podstawowe elementy muzyki i znaki notacji muzycznej.• Słucha utworów muzycznych i niektóre z nich rozpoznaje.• Wyraża swe doznania różnymi sposobami.	<ul style="list-style-type: none">• Śpiewa piosenki jednogłosowo indywidualnie z zastosowaniem zmian tempa, artykulacji i dynamiki.• Odtwarza dźwięki gamy z towarzyszeniem nagrania lub instrumentu.• Wykonuje staranne ilustracje do wysłuchanej muzyki.• Bezbłędnie odtwarza melodie poznanych piosenek.
Umiejętności w zakresie tworzenia muzyki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Interpretuje ruchem zmiany dynamiczne słuchanych utworów muzycznych.• Akompaniuje do piosenek i zabaw.• Improwizuje głosem i na instrumentach, zgodnie z podanymi zasadami.• Improwizuje melodie do zrytmizowanych wierszy oraz do podanego tematu rytmicznego.• Tworzy ilustracje muzyczne do opowiadań i wierszy.• Swobodnie interpretuje ruchem tematy rytmiczne, piosenki, utwory instrumentalne.	<ul style="list-style-type: none">• Gra ze słuchu i częściowo z nut na dostępnych mu instrumentach muzycznych.• Zna kolejność dźwięków gamy i potrafi je zaśpiewać.

III. Edukacja plastyczna

Umiejętności w zakresie percepcji sztuki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Uczestniczy w życiu kulturalnym swojego środowiska rodzinnego i szkolnego.• Poznaje placówki kultury działające w pobliżu miejsca zamieszkania.	
Umiejętności w zakresie ekspresji przez sztukę	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• W swoich pracach plastyczno-technicznych	<ul style="list-style-type: none">• Projektuje oraz wykonuje płaskie i przestrzenne

<p>korzysta z różnych technik plastycznych, wykorzystuje różnorodne materiały, przybory i narzędzia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnia w swoich pracach: wielkość, kształt, barwę. • Stara się przedstawiać i wyrażać w swoich pracach własne przeżycia, obserwacje, marzenia, wyobrażenia, otaczającą rzeczywistość przyrodniczą i społeczną oraz świat fantazji. 	<p>formy użytkowe, uwzględniając zasady kompozycji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzasadnia swoje wybory technik, materiałów, narzędzi i przyborów.
Umiejętności w zakresie recepcji sztuki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Próbuje określać dziedziny sztuk plastycznych, specjalności zawodowe, czynności, narzędzia, działy sztuki użytkowej, związek funkcji i formy. • Próbuje rozróżniać niektóre dziedziny działalności twórczej człowieka: architektura, sztuki plastyczne, fotografika, film, telewizja, Internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia niektóre dziedziny działalności twórczej człowieka, np. rzemiosło artystyczne, sztuka ludowa.

IV. Edukacja społeczno-przyrodnicza

Umiejętności społeczne	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Stara się oceniać postępowanie swoje i innych, potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe. • Rozpoznaje sygnały alarmowe (akustyczne) w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych, właściwie na nie reaguje. • Zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112. • Stara się właściwie reagować w sytuacjach trudnych, niebezpiecznych, szuka lub udziela pomocy w sytuacjach zagrożenia. • Rozumie swoje role i przestrzega norm postępowania jako członek różnych społeczności (np. dziecko, kolega, widz, pasażer). • Nawiązuje pozytywne kontakty w grupie. • Zna prawa i obowiązki ucznia. • Wykazuje poczucie przynależności do rodziny, społeczności szkolnej, lokalnej. • Wykazuje szacunek i zrozumienie dla innych osób. • Szanuje pracę własną i innych; wie, że pieniądze otrzymuje się za pracę. • Poznaje pracę ludzi różnych zawodów i rozumie 	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi oceniać postępowanie swoje i innych, potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe. • Właściwie reaguje w sytuacjach trudnych, niebezpiecznych, szuka lub udziela pomocy w sytuacjach zagrożenia. • Rozumie, że trzeba dostosować swoje wymagania do sytuacji ekonomicznej rodziny.

<p>jej znaczenie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podejmuje zadania wymagające troskliwości i opiekuńczości. • Akceptuje różnice między ludźmi, przejawia zachowania tolerancyjne i szacunek dla odmienności. • Potrafi właściwie zachowywać się w sytuacji zagrożenia ze strony innych ludzi. • Wie, do kogo zwrócić się o pomoc. • Uczy się współpracować z innymi w różnych sytuacjach. • Zna zawody osób, które mogą pomóc w trudnych i niebezpiecznych sytuacjach. • Poznaje swoją najbliższą okolicę i jej najważniejsze obiekty oraz region, w którym mieszka. • Zna swoją narodowość i symbole narodowe oraz rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej. • Wie, że są ludzie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, Polski i świata. 	
Umiejętności w zakresie postrzegania przyrody	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Obserwuje zmiany zachodzące w otaczającej rzeczywistości przyrodniczej i społecznej, dostrzega przyczyny i skutki, uczy się formułować wnioski. • Dostrzega w swoim otoczeniu przyrodniczym i społecznym cykle i regularności, funkcjonujące prawa i zależności. • Wymienia kilka charakterystycznych i typowych zwierząt dla danego regionu Polski. • Wymienia i rozpoznaje niektóre zwierzęta egzotyczne. • Rozumie konieczność ochrony środowiska przyrodniczego, również w najbliższej okolicy. • Wie, że człowiek powoduje zniszczenia w przyrodzie. • Zna wpływ światła, powietrza i wody na życie ludzi, roślin i zwierząt. • Zna znaczenie wybranych skał i minerałów. • Zna podstawowe zasady zdrowego odżywiania. • Wie, że należy stosować się do zaleceń lekarzy. • Dostrzega niebezpieczeństwa związane z: kąpielą, zabawami na śniegu i lodzie, zjawiskami atmosferycznymi (burza, huragan, powódź, śnieżycy). 	<ul style="list-style-type: none"> • Formułuje wnioski na podstawie obserwacji otaczającej rzeczywistości. • Stara się zapobiegać zniszczeniom w przyrodzie. • Stosuje zasady zdrowego odżywiania. • Interesuje się światem przyrody, systematycznie poszerza wiadomości.

V. Edukacja matematyczna

Umiejętności w zakresie liczenia i sprawności rachunkowej

podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Przelicza zbiory w zakresie 100. • Zapisuje liczby cyframi. • Liczy dziesiątkami w zakresie 100. • Liczy setkami w zakresie 1000 (w przód i w tył). • Porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 100 (słownie i z użyciem znaków <, >, =). • Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100. • Sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania. • Rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka. • Pamięciowo mnoży i dzieli liczby w zakresie 50. • Sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia i odwrotnie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100. • Sprawnie posługuje się tabliczką mnożenia w zakresie 50. • Wykonuje łatwe obliczenia w zakresie 1000.
Umiejętności w zakresie dokonywania pomiarów	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje obliczeń użytecznych w życiu, związanych z: długością, ilością płynów, masą, temperaturą, czasem. • Stosuje pojęcia: pół i ćwierć litra, pół kilograma, pół godziny. • Posługuje się oznaczeniami i skrótami jednostek: długości, pojemności, czasu, masy. • Oblicza długości linii łamanych. • Mierzy i zapisuje wyniki pomiarów, stosuje jednostki miary. • Waży przedmioty, używa jednostek masy, wykonuje proste obliczenia. Stosuje określenia: kilogram, pół kilograma. • Odmierza płyny różnymi miarkami, używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra. • Odczytuje wskazania zegarów, posługuje się pojęciami: pół godziny, kwadrans, minuta. • Wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny). • Dokonuje obliczeń kalendarzowych (pełne miesiące). • Zapisuje i porządkuje chronologicznie daty. • Odczytuje temperaturę. • Rysuje odcinki o podanej długości. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie odczytuje wskazania zegara oraz dokonuje obliczeń zegarowych
Umiejętności w zakresie obliczeń pieniężnych	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje prostych obliczeń pieniężnych (cena – ilość – wartość). 	
Umiejętności w zakresie czynności umysłowych	
podstawowe	ponadpodstawowe

<ul style="list-style-type: none"> • Odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII. • Rozpoznaje i nazywa figury geometryczne: koło, kwadrat, prostokąt, trójkąt. • Rozpoznaje i nazywa figury nietypowe, np. zachodzące na siebie. • Rysuje figury symetryczne. • Rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu oraz zachowuje regularność w prostych motywach. • Rozwiązuje proste zadania tekstowe. • Rozwiązuje proste zadania tekstowe na porównywanie różnicowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe.
--	--

VI. Zajęcia praktyczno-techniczne

Umiejętności z zakresu znajomości środowiska technicznego	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Dowiaduje się, w jaki sposób powstały przedmioty codziennego użytku, np. meble. • Poznaje rodzaje środków transportu (samochody, statki, samoloty...). • Poznaje podstawowe narzędzia i przyrządy. • Rozpoznaje urządzenia informatyczne (komputer, laptop, telefon komórkowy). • Rozróżnia rodzaje budowli: budynki mieszkalne, wieże, tunele i mosty. • Rozpoznaje urządzenia elektryczne, np. latarka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia rodzaje budowli: biurowe, przemysłowe. • Zna zasady działania prostych urządzeń.
Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa oraz praktyczne (od pomysłu do wytworu)	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Uczy się planować kolejne czynności. • Uczy się dobierać właściwy materiał i narzędzia. • Potrafi pracować indywidualnie i w zespole. • Utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy. • Uczy się odmierzać potrzebną ilość materiału. • Potrafi ciąć papier. • Uczy się montować modele z papieru i tworzyw sztucznych, np. latawce, samoloty, makiety... • Bezpiecznie korzysta z urządzeń technicznych, narzędzi i materiałów. • Dostrzega niebezpieczeństwa związane z: ruchem drogowym, pozostawianiem bez opieki dorosłych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi ciąć tekturę. • Wie, dlaczego trzeba utrzymywać ład i porządek w miejscu pracy. • Sprawnie posługuje się różnymi narzędziami potrzebnymi do pracy. • Świadomie przestrzega przepisów ruchu drogowego. • Zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa w różnych miejscach i sytuacjach.

VII. Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

Umiejętności w zakresie sprawności fizycznej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Bierze udział w krótkich marszobiegach.• Uczy się poprawnie wykonywać ćwiczenia gimnastyczne i proste układy taneczne.	<ul style="list-style-type: none">• Rozumie, że należy dbać o swoją sprawność fizyczną.
Umiejętności dotyczące treningu zdrowotnego	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Reaguje ruchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe.• Pokonuje przeszkody, skacze i biega.• Wykonuje proste ćwiczenia równoważne w różnych układach.	<ul style="list-style-type: none">• Systematycznie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne wzmacniające mięśnie brzucha i kręgosłupa.
Umiejętności w zakresie sportu i wypoczynku	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Rzuca i chwytą, kozłuje i toczy piłkę.• Bierze udział w grach i zabawach sportowych.• Stara się respektować zasady w czasie gier i zabaw.• Stara się właściwie reagować na zwycięstwo i porażkę.	<ul style="list-style-type: none">• Przestrzega zasad i je respektuje w czasie gier i zabaw.• Właściwie reaguje na zwycięstwo i porażkę.• Uprawia wybraną dyscyplinę sportową.
Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny osobistej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Dbą o czystość ciała, zęby, higienę osobistą.• Stara się dbać o ład i porządek w otoczeniu.• Przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych.• Rozumie konieczność systematycznej kontroli zdrowia.• Dostrzega niebezpieczeństwa związane z: zatruciami pokarmowymi, środkami chemicznymi, narkotykami, grzybami, alkoholem, papierosami, lekami, ogniem, urządzeniami elektrycznym i gazowymi.• Potrafi wybrać bezpieczne miejsca do zabawy.• Wie, jak właściwie zachowywać się w sytuacji zagrożenia.	<ul style="list-style-type: none">• Zawsze potrafi wybrać bezpieczne miejsca do zabawy lub gry.

KLASA 3

I. Edukacja polonistyczna

Umiejętności w zakresie korzystania z informacji	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Uważnie słucha wypowiedzi innych oraz tekstów czytanych przez nauczyciela, kolegów i je rozumie.• Czyta głośno i po cichu ze zrozumieniem; wyciąga wnioski.• Korzysta z czytelnicy i biblioteki.• Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, np. z podręczników, albumów, encyklopedii, słowników.• Rozpoznaje teksty użytkowe, np. notatka do kroniki, zawiadomienie, list, zaproszenie, życzenia z różnych okazji.	<ul style="list-style-type: none">• Czyta poprawnie, płynnie, wyraziście ze zrozumieniem.• Sprawnie korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, np. podręczników, albumów, encyklopedii, słowników.
Umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstu	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Systematycznie poszerza zakres słownictwa.• Wskazuje w tekście odpowiedni fragment i argumentuje swój wybór.• Recytuje wiersze z uwzględnieniem: intonacji, siły głosu, tempa, pauz, akcentu logicznego oraz krótkie fragmenty prozy.• Czyta książki i czasopisma wskazane przez nauczyciela i wypowiada się na ich temat.• Korzysta z podręczników, ćwiczeń, zeszytów i innych pomocy dydaktycznych pod kierunkiem nauczyciela.	<ul style="list-style-type: none">• Czyta książki i czasopisma wybrane przez siebie.• Samodzielnie korzysta z podręczników, ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych.• Potrafi wypowiedzieć się na temat przeczytanej książki.• Odróżnia język poetycki od mowy potocznej.• Systematycznie rozwija zainteresowania czytelnicze.
Umiejętności w zakresie tworzenia wypowiedzi	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Tworzy swobodnie kilkuzdaniowe ustne i pisemne wypowiedzi na określony temat.• Potrafi napisać krótkie opowiadanie, list, opis, zaproszenie, zawiadomienie, ogłoszenie, notatkę, życzenia.• Dbą o kulturę wypowiedzi.• Stawia pytania związane z wydarzeniami z życia, wypowiedziami nauczyciela i innych osób oraz omawianymi tekstami.• Zna alfabet, potrafi wskazać różnicę między głoską i literą.• Dzieli wyrazy na sylaby.• Wyróżnia wyrazy w zdaniach i zdania	<ul style="list-style-type: none">• Bezbłędnie przepisuje teksty z podręcznika, tablicy i innych źródeł.• Tworzy dłuższe pisemne wypowiedzi na dany temat.• Zna i stosuje reguły gramatyczne i ortograficzne.• Samodzielnie wykonuje prace domowe.

<p>w tekście.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisze czytelnie, płynnie, w zeszycie w jedną linię, zdania i krótkie teksty z zachowaniem poprawnego kształtu liter, proporcji oraz właściwego rozmieszczenia. • Przepisuje teksty z podręcznika, tablicy i innych źródeł. • Pisze z pamięci i ze słuchu teksty, dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną. • W miarę możliwości samodzielnie wykonuje prace domowe. 	
--	--

II. Edukacja muzyczna

Umiejętności w zakresie odbioru muzyki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Śpiewa piosenki ze słuchu, zbiorowo, z zastosowaniem zmian tempa, artykulacji i dynamiki. • Śpiewa z pamięci hymn narodowy. • Gra proste melodie ze słuchu i częściowo z nut na dostępnych mu instrumentach melodycznych. • Gra proste rytmy na instrumentach perkusyjnych. • Wykonuje inscenizacje piosenek i zabaw przy muzyce. • Wykonuje i interpretuje ruchem zmiany dynamiczne słuchanych utworów muzycznych. • Wykonuje ćwiczenia rytmiczne i reaguje ruchem na zmianę rytmu. • Rozróżnia podstawowe elementy muzyki i znaki notacji muzycznej; zna podstawowe pojęcia. • Słucha utworów muzycznych i niektóre z nich rozpoznaje. • Rozróżnia ludzkie głosy (sopran, bas). • Rozpoznaje brzmienie niektórych instrumentów melodycznych i perkusyjnych. • Rozpoznaje podstawowe formy muzyczne: AB, ABA. • Wyraża różnymi środkami charakter emocjonalny muzyki, np. malując ilustracje do słuchanych utworów. • Tańczy podstawowe kroki, np. krakowiaka, polki, tańca kaszubskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Śpiewa piosenki jednogłosowo indywidualnie z zastosowaniem zmian tempa, artykulacji i dynamiki. • Określa charakter i nastrój utworu muzycznego. • Rozpoznaje barwy czterech głosów ludzkich oraz brzmienie niektórych instrumentów. • Chętnie gra na wybranym instrumencie krótkie utwory z nut. • Rozróżnia style w muzyce. • Wie, do jakich grup należą poznane instrumenty. • Zna wybrane przyśpiewki ludowe i wie, z którego regionu pochodzi dana melodia. • Rozwija zainteresowania muzyczne.
Umiejętności w zakresie tworzenia muzyki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Akompaniuje do piosenek i zabaw. • Improvizuje głosem i na instrumentach, 	<ul style="list-style-type: none"> • Gra na wybranym instrumencie melodycznym własne proste kompozycje.

<p>zgodnie z podanymi zasadami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Improvizuje melodie do zrytmizowanych wierszy oraz do podanego tematu rytmicznego. • Tworzy ilustracje muzyczne do opowiadań i wierszy. • Swobodnie interpretuje ruchem tematy rytmiczne, piosenki, utwory instrumentalne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi zaprezentować fragment układu tanecznego według własnego pomysłu.
--	---

III. Edukacja plastyczna

Umiejętności w zakresie percepcji sztuki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w życiu kulturalnym swojego środowiska. • Zna placówki kultury działające na jego terenie. • Wie, co to jest przekaz medialny. Wykorzystuje przekazy medialne we własnej twórczości. Rozumie, że nie wolno naruszać praw autora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Interesuje się życiem kulturalnym swojego środowiska i kraju.
Umiejętności w zakresie ekspresji przez sztukę	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • W swoich pracach plastyczno-technicznych korzysta z różnych technik plastycznych, wykorzystuje różnorodne materiały, przybory i narzędzia. • Uwzględnia w swoich pracach: wielkość, kształt, barwę, fakturę. • Przedstawia i wyraża w swoich pracach własne przeżycia, obserwacje, marzenia, wyobrażenia, otaczającą rzeczywistość przyrodniczą i społeczną oraz świat fantazji. • Projektuje i wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe, uwzględniając zasady kompozycji. • Przyczynia się do upowszechniania kultury w środowisku szkolnym. • Realizuje proste projekty, mające na celu kształtowanie własnego wizerunku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uzasadnia swoje wybory technik, materiałów, narzędzi i przyborów.
Umiejętności w zakresie recepcji sztuki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Określa dziedziny sztuk plastycznych, specjalności zawodowe, czynności, narzędzia, działy sztuki użytkowej, związek funkcji i formy. • Rozróżnia dziedziny działalności twórczej człowieka: architektura, sztuki plastyczne, fotografika, film, telewizja, Internet, rzemiosło artystyczne, sztuka ludowa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia dziedziny działalności twórczej człowieka i wypowiada się na ich temat. • Rozwijają zainteresowania związane ze sztuką.

<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje wybrane dzieła sztuki należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury. • Posługuje się podstawowymi pojęciami z dziedziny sztuki. 	
---	--

IV. Edukacja społeczno-przyrodnicza

Umiejętności społeczne	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Ocenia postępowanie swoje i innych, potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe. • Rozpoznaje sygnały alarmowe (akustyczne) w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych, właściwie na nie reaguje. • Zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112. • Właściwie reaguje w sytuacjach trudnych, niebezpiecznych, szuka lub udziela pomocy w sytuacjach zagrożenia. • Rozumie swoje role i przestrzega norm postępowania jako członek różnych społeczności (np. dziecko, kolega, widz, pasażer). • Rozumie, że trzeba dostosować swoje wymagania do sytuacji ekonomicznej rodziny. • Nawiązuje pozytywne kontakty w grupie. • Zna prawa i obowiązki ucznia. • Wykazuje poczucie przynależności do rodziny, społeczności szkolnej, lokalnej. • Uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność. • Wykazuje szacunek i zrozumienie dla innych osób. • Szanuje pracę własną i innych; wie, że pieniądze otrzymuje się za pracę. • Poznaje pracę ludzi różnych zawodów i rozumie jej znaczenie. • Podejmuje zadania wymagające troskliwości i opiekuńczości. • Respektuje prawo innych do wypoczynku. • Rozumie konieczność utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami. • Akceptuje różnice między ludźmi, przejawia zachowania tolerancyjne i szacunek dla odmienności; jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej. • Potrafi właściwie zachowywać się w sytuacji zagrożenia ze strony innych ludzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jest otwarty na nowe sytuacje i potrafi się w nich odnaleźć. • Zna i zawsze przestrzega praw oraz chętnie wypełnia obowiązki ucznia, dziecka. • Chętnie uczestniczy w działaniach charytatywnych na rzecz potrzebujących pomocy. • Wie, że należy dbać o poprawne relacje z innymi ludźmi.

<ul style="list-style-type: none"> • Wie, do kogo zwrócić się o pomoc. • Współpracuje z innymi w różnych sytuacjach. • Zna zawody osób, które mogą pomóc w trudnych i niebezpiecznych sytuacjach. • Zna swoją najbliższą okolicę i jej najważniejsze obiekty oraz nazwę regionu, w którym mieszka; zna tradycje tego regionu. • Zna swoją narodowość i symbole narodowe oraz rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej. • Wie, że są ludzie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla Polski i dla świata. • Wykazuje poczucie tożsamości kulturowej, historycznej i narodowej. 	
Umiejętności w zakresie postrzegania przyrody	
Podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Obserwuje zmiany zachodzące w otaczającej rzeczywistości przyrodniczej i społecznej, dostrzega przyczyny i skutki, formułuje wnioski. • Dostrzega w swoim otoczeniu przyrodniczym i społecznym cykle i regularności, funkcjonujące prawa i zależności. • Wymienia charakterystyczne cechy krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego. • Wymienia kilka charakterystycznych i typowych zwierząt dla danego regionu Polski. • Wymienia i rozpoznaje niektóre zwierzęta egzotyczne. • Obserwuje zmiany zachodzące w przyrodzie oraz dostrzega ich przyczyny i skutki. • Potrafi opisać życie w wybranych ekosystemach. • Rozumie konieczność ochrony środowiska przyrodniczego, również w najbliższej okolicy; podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. • Wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek. • Zna wpływ światła, powietrza i wody na życie ludzi, roślin i zwierząt. • Zna znaczenie wybranych skał i minerałów. • Wyróżnia i nazywa części ciała oraz organy wewnętrzne, np. serce. • Zna podstawowe zasady zdrowego odżywiania się. • Rozumie konieczność systematycznej kontroli zdrowia; stosuje się do zaleceń lekarzy (w tym stomatologa). • Podejmując różnorodne aktywności, bierze pod uwagę bezpieczeństwo swoje i innych. • Dostrzega niebezpieczeństwa związane z: kąpielą, zabawami na śniegu i lodzie, zjawiskami atmosferycznymi (burza, huragan, powódź, śnieżycy). 	<ul style="list-style-type: none"> • Wie, co to jest wyżyna i potrafi wymienić jej charakterystyczne cechy. • Potrafi wymienić różne zwierzęta żyjące w Polsce i rośliny rosnące na tym terenie (w tym nazwy gatunków chronionych). • Zawsze przestrzega zasad właściwego odżywiania się. • Interesuje się światem przyrody; systematycznie poszerza wiadomości.

<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt. 	
---	--

V. Edukacja matematyczna

Umiejętności w zakresie liczenia i sprawności rachunkowej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1. • Liczy dziesiątkami w zakresie 100 i setkami w zakresie 1000. • Zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000. • Porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków $<$, $>$, $=$). • Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100. • Sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania. • Rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka. • Pamięciowo mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia. • Sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia i odwrotnie. • Oblicza długości linii łamanych, obwody prostokątów, trójkątów, kwadratów. • Dokonuje obliczeń kalendarzowych (pełne miesiące). • Wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny). • Wykonuje proste obliczenia, używając miar masy, pojemności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonuje łatwe obliczenia w zakresie 1000. • Stosuje wyrażenia dwumianowane w zapisie wyników pomiaru.
Umiejętności w zakresie dokonywania pomiarów	
podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje pomiarów użytecznych w życiu związanych z: długością, ilością płynów, masą, temperaturą, czasem. • Stosuje pojęcia: pół i ćwierć litra, pół kilograma, pół godziny. • Posługuje się oznaczeniami i skrótami jednostek: długości, pojemności, czasu, masy. • Mierzy i zapisuje wyniki pomiarów, stosuje jednostki miary (metr, centymetr, milimetr), używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych. • Dokonuje obliczeń zegarowych (pełne godziny). • Waży przedmioty, używa jednostek masy: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram. • Odmierza płyny różnymi miarkami, używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie posługuje się zegarem w systemach 12- i 24-godzinnym. • Sprawnie oblicza upływ czasu na zegarze.

<ul style="list-style-type: none"> • Odczytuje wskazania zegarów, posługuje się pojęciami: pół godziny, kwadrans, minuta. • Zapisuje i porządkuje chronologicznie daty. • Odczytuje temperaturę. • Odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII. • Rysuje odcinki o podanej długości. 	
Umiejętności w zakresie obliczeń pieniężnych	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje obliczeń pieniężnych (cena – ilość – wartość) i radzi sobie w codziennych sytuacjach wymagających takich umiejętności. 	
Umiejętności w zakresie czynności umysłowych	
Podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje i nazywa figury geometryczne: koło, kwadrat, prostokąt, trójkąt. • Rozpoznaje i nazywa figury nietypowe, np. zachodzące na siebie. • Rysuje figury symetryczne. • Rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu oraz zachowuje regularność w prostych motywach. • Rozwiązuje proste zadania tekstowe. • Rozwiązuje zadania tekstowe na porównywanie różnicowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe.

VI. Zajęcia praktyczno-techniczne

Umiejętności w zakresie znajomości środowiska technicznego	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje się, w jaki sposób powstały przedmioty codziennego użytku, np. meble. • Rozpoznaje rodzaje środków transportu (samochody, statki, samoloty...). • Rozpoznaje podstawowe narzędzia i przyrządy. • Rozpoznaje urządzenia informatyczne (komputer, laptop, telefon komórkowy). • Rozróżnia rodzaje budowli: budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe oraz wieże, tunele i mosty. • Rozpoznaje urządzenia elektryczne, np. latarka. • Określa wartość urządzeń technicznych z różnych punktów widzenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi wymienić elementy budowy wybranych urządzeń. • Wykonuje makietę wybranej budowli lub większej liczby obiektów.
Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa oraz praktyczne (od pomysłu do wytworu)	

podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Planuje kolejne czynności. • Dobiera właściwy materiał i narzędzia. • Potrafi pracować indywidualnie i w zespole. • Utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy i wie, dlaczego trzeba to robić. • Potrafi odmierzać potrzebną ilość materiału. • Potrafi ciąć papier i tekturę. • Potrafi montować modele z papieru i tworzyw sztucznych, np. latawce, samoloty, makiety. • Rozumie potrzebę organizowania działania technicznego. • W miarę możliwości montuje obwód elektryczny pod kierunkiem nauczyciela. • Bezpiecznie używa narzędzi, materiałów, urządzeń. • Wie, jak bezpiecznie korzystać ze środków komunikacji i poruszać się po drogach (w tym na rowerze). 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie korzysta z urządzeń informatycznych: telefon komórkowy, komputer, laptop. • Projektuje i wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe, uwzględniając zasady kompozycji.

VII. Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

Umiejętności w zakresie sprawności fizycznej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Bierze udział w marszobiegach. • Poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne i proste układy taneczne. • Systematycznie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne wzmacniające mięśnie brzucha i kręgosłupa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie korzysta z różnych przyborów gimnastycznych. • Systematycznie dba o własną sprawność fizyczną.
Umiejętności dotyczące treningu zdrowotnego	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje ruchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe. • Pokonuje przeszkody, skacze, biega. • Zna wszystkie pozycje wyjściowe do ćwiczeń. • Wykonuje ćwiczenia: równoważne w różnych układach, kształcące skoczność i zwinność. • Wykonuje przewrót w przód. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uprawia wybraną dyscyplinę sportową.
Umiejętności w zakresie sportu i wypoczynku	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Rzuca i chwyta, kozłuje, odbija i toczy piłkę. • Jeździ na rowerze, rolkach, wrotkach. • Bierze udział w grach i zabawach, zawodach 	<ul style="list-style-type: none"> • Uprawia wybraną dyscyplinę sportową. • Aktywnie uczestniczy w grach zespołowych, zawodach sportowych.

sportowych. • Respektuje zasady gier i zabaw oraz podporządkowuje się nim. • Właściwie reaguje na zwycięstwo i porażkę.	
Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny osobistej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Dbą o czystość ciała, prawidłową postawę, zęby, higienę osobistą, czystość odzieży oraz ład i porządek w otoczeniu. • Wie, jak należy się odżywiać, gdy prowadzi się aktywny tryb życia. • Przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych. • Potrafi wybrać bezpieczne miejsca do zabawy. • Wie, jak właściwie zachowywać się w sytuacji zagrożenia. • Dostrzega niebezpieczeństwa związane z zatruciami pokarmowymi, środkami chemicznymi, narkotykami, grzybami, używkami, papierosami, lekami, ogniem, urządzeniami elektrycznym i gazowymi, molestowaniem seksualnym, wymuszeniami, ruchem drogowym, pozostawianiem bez opieki dorosłych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie zasady właściwego zachowania podczas imprez sportowych i przestrzega tych zasad. • Bezpiecznie posługuje się nietypowymi przyborami gimnastycznymi. • Zawsze przestrzega zasad bezpiecznej zabawy w różnych miejscach.

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE (KLASY 1–3)

Umiejętności podstawowe i ponadpodstawowe (w ujęciu ogólnym)

Klasa 1

Umiejętności w zakresie edukacji komputerowej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Umie włączyć i wyłączyć komputer. • Nazywa podstawowe elementy zestawu komputerowego. • Posługuje się myszą i klawiaturą. • Rozpoznaje klawisze literowe i cyfrowe. • Zna niektóre pojęcia związane z obsługą komputera oraz nazwy klawiszy (np. kliknąć, kursor, Przybornik, Spacja, Caps Lock, Enter, Shift, Backspace, Delete, Alt prawy). • Wykonuje polecenia wymagające zastosowania wybranych klawiszy. • Pisze (z pomocą nauczyciela) litery, cyfry, wyrazy i krótkie zdania, korzystając z edytora 	<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielnie pisze litery, wyrazy i krótkie zdania, korzystając z edytora tekstu w programie Microsoft Word. • Samodzielnie korzysta z podstawowych narzędzi z Przybornika w edytorze grafiki Paint i wykonuje rysunki. • Wie, że za pośrednictwem komputera można korzystać z Internetu. • Obserwuje osobę dorosłą korzystającą z Internetu, z pomocą nauczyciela przegląda bezpieczne strony internetowe.

<p>tekstu w programie Microsoft Word.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korzysta (z pomocą nauczyciela) z podstawowych narzędzi z Przybornika w edytorze grafiki Paint. • Umie uruchomić edukacyjną grę komputerową i zna zasady jej działania. 	
Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrze zna regulamin obowiązujący w pracowni komputerowej i stosuje się do niego. • Prawidłowo włącza i wyłącza komputer. • Wie, że z komputera i z Internetu trzeba korzystać tak, by nie narażać własnego zdrowia i bezpieczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonale zna regulamin obowiązujący w pracowni komputerowej i stosuje się do niego. • Rozumie, że podczas korzystania z sieci nie wolno ujawniać swoich danych. • Informuje innych o ewentualnych zagrożeniach.

Klasa 2

Umiejętności w zakresie edukacji komputerowej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie posługuje się myszą – korzysta z jej prawego i lewego przycisku. • Rozpoznaje wybrane klawisze i wykonuje polecenia z ich wykorzystaniem. • Wie, jak korzystać z klawiszy – strzałek kursorów. • Samodzielnie pisze litery, cyfry, wyrazy, zdania i krótkie teksty, korzystając z edytora tekstu w programie Microsoft Word. • Stosuje niektóre elementy formatowania tekstu (np. rozmiar i kolor czcionki). • Samodzielnie wykonuje rysunki, korzystając z podstawowych narzędzi z Przybornika w edytorze grafiki Paint. • Wie, do czego służy Kalkulator. • Rozpoznaje i nazywa nośniki (np. płyta CD). • Umie uruchomić edukacyjną grę komputerową; zna zasady jej działania, czyta prostą instrukcję; korzysta z opcji w grach edukacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie pisze, korzystając z edytora tekstu w programie Microsoft Word oraz tworzy rysunki w programie Paint. • Bez problemu stosuje elementy formatowania. • Wykonuje polecenia z wykorzystaniem Kalkulatora (zgodnie z odpowiednim zakresem liczbowym). • Przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły).
Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje się do regulaminu obowiązującego w pracowni komputerowej. • Bezwzględnie przestrzega zasad prawidłowego włączania i wyłączania komputera. • Wie, że z komputera i z internetu trzeba 	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonale zna regulamin obowiązujący w pracowni komputerowej i stosuje się do niego. • Rozumie, że podczas korzystania z sieci, nie wolno ujawniać swoich danych. • Informuje innych o zagrożeniach.

korzystać tak, by nie narażać własnego zdrowia i bezpieczeństwa.	
--	--

Klasa 3

Umiejętności w zakresie edukacji komputerowej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Umie obsługiwać komputer. • Sprawnie posługuje się myszą i klawiaturą. • Poprawnie nazywa najważniejsze elementy zestawu komputerowego i zna ich przeznaczenie. • Samodzielnie uruchamia niektóre programy. • Korzysta z poznanych opcji w programach. • Wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy, zdania i krótkie teksty. • Wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki. • Stosuje wybrane elementy formatowania tekstu (np. kopiowanie, usuwanie, pogrubianie). • Zapisuje i drukuje opracowany samodzielnie tekst lub rysunek. • Korzysta z Kalkulatora. • Odtwarza animacje i prezentacje multimedialne. • Przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły). • Wyszukuje informacje, korzystając ze wskazanych przez nauczyciela adresów stron internetowych i umie z nich skorzystać. • Dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie. • Posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania i poszerzając zakres 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawnie pisze, korzystając z edytora tekstu w programie Microsoft Word oraz tworzy rysunki w programie Paint. • Sprawnie korzysta z przekazów multimedialnych; stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora). • Sprawnie realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych).
Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje się do regulaminu obowiązującego w pracowni komputerowej. • Bezwzględnie przestrzega zasad prawidłowego włączania i wyłączania komputera. • Wie, że z komputera i z internetu trzeba korzystać tak, by nie narażać własnego zdrowia i bezpieczeństwa. • Zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, internetu i multimediiów: <ul style="list-style-type: none"> – wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwiera kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne, 	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonale zna regulamin obowiązujący w pracowni komputerowej i stosuje się do niego. • Rozumie, że korzystając z sieci nie wolno ujawniać danych personalnych. • Informuje innych o zagrożeniach.

<ul style="list-style-type: none">– ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu,– stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów.• Wie, że dzieci powinny korzystać tylko z gier dostosowanych do wieku i poziomu umiejętności najmłodszych użytkowników komputerów.	
---	--